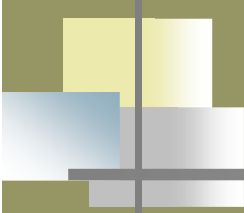
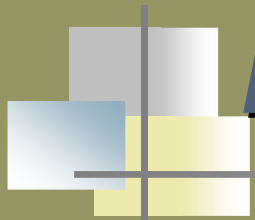

Kábítószerügyi Egyeztető Fórumok szerepe és lehetőségei a mentálhigiéné területén

Dr. Felvinczi Katalin
Nemzeti Drogmegelőzési Intézet

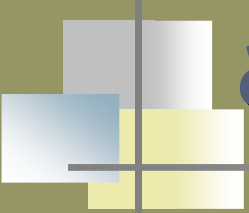

Mi is a mentálhigiéne?

„Nem csupán a pszichés megbetegedések és magatartás zavarok megelőzése, hanem a lelki egészségvédelem is,...mindazoknak a folyamatoknak és intézkedéseknek, tevékenységeknek összessége, amelyek az emberi személyiséget és a közösségi kapcsolatokat erősebbé, fejlettebbé, magasabb szervezettségűvé teszi.”

(Buda Béla, 1989)

A mentálhigiénés gyakorlat akció területei

- Az emberi személyiség fejlődésének elősegítése
- Az emberi kapcsolatok kultúráltságának fokozása
- Kiscsoportok, munkaszervezetek és közösségi kapcsolathálózatok kommunikációs, interakciós viszonyainak humanizálása
- A személyiség társadalmi participációjának korszerű társaslélektani és politikai kultúráltságának, motivációjának fokozása
- A segítség, tolerancia, pluralizmus gyakorlatának kialakítás

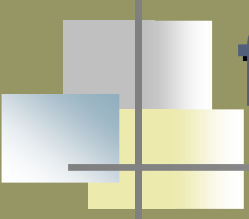
(Buda Béla alapján, 1989)

A mentálhigiéne

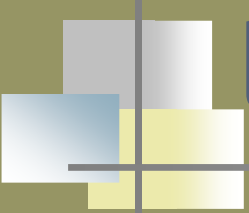
jelentésének változásai

- A rendszerváltozás előtt a népjóléti kormányzat javaslatot tett a mentálhigiénés intézet létrehozására
- *Így alakult ki, hogy a mentálhigiéne fogalma a pszichoterápiái progresszió, a lelki egészségvédelem, a segítő szakmák fejlesztése, a fejlesztő nevelés, és a lelki szociális bajok korai kezelésbevétele szinonimája és szimbóluma lett.*

A közösségi mentálhigiéné fogalma

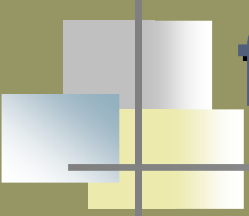
- A közösségi mentálhigiéné a segítő erők szervezésének tudományosan megalapozott gyakorlata.
- A közösségi mentálhigiéné stratégiájának választ kell adnia arra, hogy miként lehet társadalmi szinten, tehát népegészségügyi mértékben aktivizálni, szabályozni és hatékonyá tenni a társadalom segítő erőforrásainak tartalékait

A közösségi mentálhigiéné legfontosabb elvei

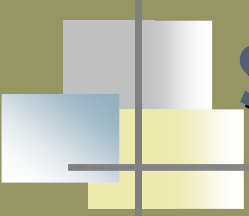
- A közösségi mentálhigiéné az egyént társas környezetével együtt kezeli,
- módszereivel a társas kapcsolati rendszerek támogató hatásának felerősítésére törekszik.
- A megelőző tevékenység célja, hogy
 - a személyiséget körülvevő társas támogató rendszerek tartalékainak feltárásával,
 - hatékonyságuk fejlesztésével, továbbá
 - A személy probléma- és konfliktuskezelő készségeinek növelésével maguk az érintettek legyenek képesek a megterhelő élethelyzetek sikeres kezelésére.

A közösségi mentálhigiéné feladatai

- Kedvező feltételeket teremteni az önfejlődés tendenciájának érvényesüléséhez.
- Aktív - felkutatja a problémát, kezdeményez.
- Elfogadja segítőként azokat az embereket akik átéltek már valamilyen krízis helyzetet

Mentálhigiénés szervezetek szerepe

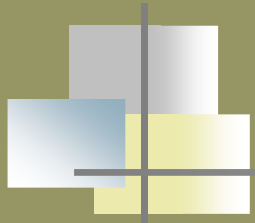

- Az emberi személyiség fejlődésének elősegítése
- Az emberi kapcsolatok kultúráltságának fokozása
- Kiscsoportok, munkaszervezetek és közösségi kapcsolathálózatok kommunikációs, interakciós viszonyainak humanizálása
- A személyiség társadalmi participációjának korszerű társas-lélektani és politikai kultúráltságának, motivációjának fokozása
- A segítség, a tolerancia, a pluralizmus gyakorlatának kialakítás

A kábítószer-probléma

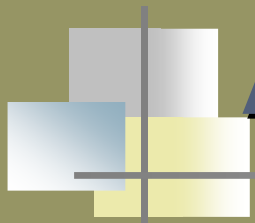
„természetrájza”

- Nem egészségügyi probléma - önmagában az egészségügy eszközrendszerével nem kezelhető kielégítő mértékben
- Nem büntetőjogi probléma - a büntetőjog eszközeivel önmagában nem mérsékelhető - lásd Btk módosítások
- Társadalmi probléma: valamennyiünket érint - együttes cselekvésre késztet

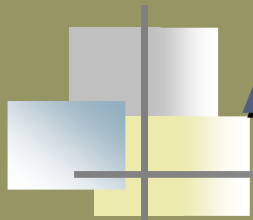
A KEF-ek működésének célja

- A helyi társadalom mozgósítása, társadalmi erők bevonása
 - Összhang teremtése a drogprobléma kezelése érdekében tevékenykedő szervezetek, intézmények munkájában
 - Egységes szakmai és módszertani szemléletmód megvalósítására való törekvés

A KEF

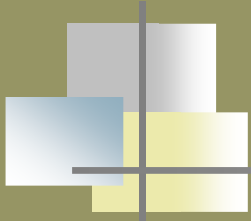
- Egyfajta *szemléletváltásra* építkeznek, mely a számos korábban kizárólag egészségügyinek (vagy rendészetinek) tekintett probléma értelmezésében következett be:
 - a korábban egyértelműen kezelésbe vagy ellátásba sorolt problémát most mindinkább a *helyi közösségbe integrálón, a helyi társadalom „részvételével”* kell megoldani
 - Helyi *közösségi erőforrások* mobilizálása

A KEF-ek feladatai

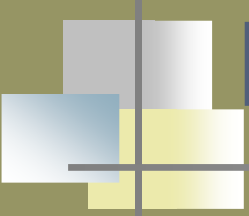
- Feltárják az adatokat
- Helyzetértékelést végeznek
- Azonosítják a szükséges feladatokat
- Biztosítják az információáramlást
- Javaslatokat fogalmaznak meg a helyi közigazgatás számára
- Segít a helyi erőforrások mobilizálásában
- Összehangolja a helyi szereplők tevékenységét
- Kiszűri a párhuzamosságokat
- Maximalizálja a szolgáltatók hatékonyságát

A Kábítószerügyi Egyeztető Fórumok

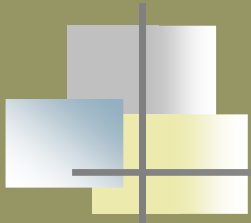

- a Nemzeti Stratégia kulcstényezői
- a helyi drogpolitika motorjai
- az a fontos láncszem, mely biztosítja a stratégiai gondolatok valósággá válását

Kábítószerügyi Egyeztető Fórumok

- Feltárják az adatokat
- Helyzetértékelést végeznek
- Azonosítják a szükséges feladatokat
- Biztosítják az információáramlást
- Javaslatokat fogalmaznak meg a helyi közigazgatás számára
- Segít a helyi erőforrások mobilizálásában
- Összehangolja a helyi szereplők tevékenységét
- Kiszűri a párhuzamosságokat
- Maximalizálja a szolgáltatók hatékonyságát

- A KEF-EK OLAJOZNAK, EGYEZTETNEK, KOORDINÁLNAK, KEZDEMÉNYEZNEK, MEGTEREMTIK MÁS INTÉZMÉNYEK MŰKÖDÉSÉNEK ALAPJÁT, vagyis erőforrás szövetségként működnek

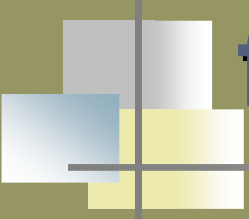

- Szakmai véleményformáló tényező a helyi közösségben
- Megjelenik a helyi nyilvánosságban, szakmai közéletben

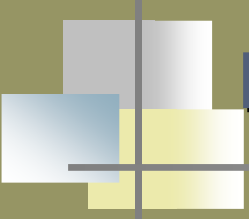
Milyen a koordinációs struktúra helyi szinten?

- KEF - 90 létezik, cc. 70%-uk valóban KEF-szerűen működik: helyi, megyei, kistérségi, regionális
- Legstabilabban működő KEF-ek a városi szinten működnek - a helyzet egyértelműsége
- A legnehezebb feltételek között a budapesti kerületi KEF-ek működnek - a helyzet bizonytalansága

A jó (KEF-szerű) működés feltételei

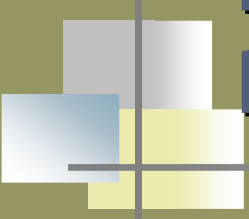

- Ha már vannak a területen ellátók (szolgáltatások), akkor a szakemberek elsőként csatlakoztak a KEF-hez, a KEF katalizátor funkcióját kialakították és használták
- Ha még nincsenek ellátók (szolgáltatások), akkor a KEF létrejötte előmozdította az ellátások kialakulását

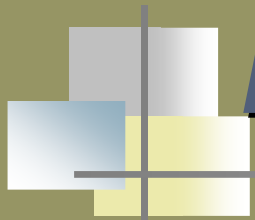
Ha már van szolgáltatás, akkor mi szükség van a KEF-re?

- A párhuzamosságok kiszűrése
- Kommunikáció - egyeztetés
- A kábítószer-probléma társadalmi percepciójának befolyásolása
- Eszköz ahhoz, hogy a jelenségre, ne a jelentésre reagáljunk
- Erőforrás koalíciók létrehozása

Mi teheti hatékonyá a probléma-kezelését? Mi teheti hatékonyá a koordinációt?

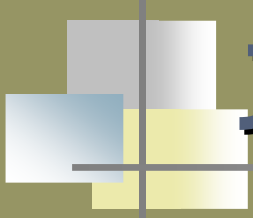
- Leading theory - nemzeti-helyi stratégia ☺
- Erős, szakmailag felkészült vezetés
- Adminisztratív mechanizmusok, melyek kedveznek az érdekegyeztetésnek, a kooperációnak
- Tájékozott és elkötelezett politikai döntéshozók

Mikor sikeres egy KEF?

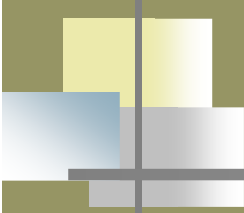
- Ha a helyi szinten elérhető, jól képzett, a kábítószerügyben jártas szakembereket képes bevonni;
- Ha véleménye a helyi szintű intézkedések tervezésében, végrehajtásában nem megkerülhető;
- Ha hitelesen képvisel egy kiérlelt, összerendezett szakmai eszmerendszert;
- Ha képes helyi szinten is forrásokat mobilizálni

Mivé válhatnak a KEF-ek a jövőben?

Intézmény vagy funkció?

- A prevenciós tevékenységeket/programokat feltárhatják, a kapcsolódó szükségleteket definiálhatják, a programok megvalósulását (a majdan elfogadott irányelvek mentén) ellenőrizhetik;
- Az ellátási szükségleteket (az ellátások piramisa!!!) azonosíthatják, javaslatot tehetnek a szükséges mennyiségű és minőségű ellátásokra - felelősség
- Az ellátások igénybevételelét monitorozhatják - férőhelyek, fehér foltok, ellátási többletek

Köszönöm a figyelmet!
